

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU HRVATSKIH UDRUGA PARAPLEGIČARA I TETRAPLEGIČARA ZA 2018. GODINU

Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara (HUPT) su savez 6 lokalnih udruga spinalno ozlijeđenih s ukupno 580 članova te djeluju 19 godina. Glavne aktivnosti HUPT-a tijekom godinadjelovanja su projekti provedeni po principima pokreta neovisnog življenja. *Neovisno življenje* jenačin rada koji se provodi od samog osnutka 1999. godine. Obuhvaća brojne projekte zaunapređivanje svih područja života osoba sa spinalnim ozljedama potrebnih za ostvarivanje jednakih mogućnosti: od edukacija članstva o neovisnom življenju općenito do skrbi za vlastito tijelo zbog prevencije pojave komplikacija kod osoba s para/tetraplegijom, zagovora za prava OSI, monitoring pristupačnosti javnih i turističkih objekata, edukacije rizičnih skupina, prije svega mladih zbog prevencija ponašanja koje vode u spinalnu ozljedu (prebrza vožnja, skokovi u vodu, ekstremnisportovi) do učenika i studenata strukovnih medicinskih škola (senzibilizacija za pravilno ponašanje injeagu spinalno ozlijeđenih u zdravstvenim ustanovama), Peer Counsellinga (savjetovanja iz iskustva) te rada u radnim skupinama za prijedloge i izmjene zakona i Povjerenstvu Vlade RH za osobe s invaliditetom.

HUPT kontinuirano provodi sustavnu analizu stanja, strateškog plana organizacije te plana mobilizacije resursa potrebnih za prijavu i provedbu projekata/programa prateći redovito objavljene natječaje na koje se može prijaviti. Organizacijske promjene planiraju se i provode s vrha organizacijske piramide s ciljem unapređenja organizacijske učinkovitosti kroz planirane intervencije u organizacijske procese, odnosno predviđanjem i kontrolom ponašanja i poslovnih situacija, ali i ostvarivanjem suradnje sa svim zaposlenicima HUPT-a na redovnim sastancima radnog tima. Analizom se utvrđuje i stanje svih resursa organizacije, ciljevi koji se žele ostvariti u budućem razdoblju kao i plan njihovog ostvarenja.

Godišnja skupština, Upravni odbor i jačanje lokalnih udruga članica

U listopadu 2018. godine održana je redovna skupština HUPT-a na kojoj su prezentirani: Izvješće o radu HUPT-a 2017./2018., Izvješće o financijskom poslovanju za 2017., Izvješće Nadzornog odbora, Izmjene i dopune Financijskog plana za 2018., Plan aktivnosti u 2019., Financijski plan za 2019.

Na sjednicama upravnog odbora HUPT-a koje su održane u ožujku i kolovozu, krajem godine uočili smo potrebu za dodatnim jačanjem kapaciteta predstavnika udruga koje su lokalne članice HUPT-a. U tom smjeru, krajem listopada održan je capacity building s predstavnicima udruge Karoca u Rijeci, a u studenom je održan zajednički capacity building sa svim predstavnicima udruga članica u Zagrebu. Predstavnicima udruga prezentiran je postupak prijave na razne nacionalne i ESF natječaje, mogućnosti korištenja raznih poticaja za zapošljavanje osoba s invaliditetom te se istaknula otvorenost za zajedničkom suradnjom i dodatnim angažmanom zaposlenika HUPT-a u pružanju podrške pri postupku prijave na natječaje. Središnja ideja zajedničkih susreta je osnaživanje udruga za njihov budući rad na lokalnim razinama.

Planirano je poticanje osoba sa spinalnim ozljedama na osnivanje novih lokalnih udruga koje će biti članice HUPT-a. U tom smjeru, u veljači je organiziran sastanak s osobama sa spinalnim ozljedama na kojem se raspravljalo o mogućnosti osnivanja udruge osoba s paraplegijom i tetraplegijom na području Hrvatskog zagorja.

Projekti i programi u 2018.

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku - trogodišnji program <i>Osiguravanje usluge osobnog asistenta osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta</i>	509.858,00 kn
Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku - jednokratna podrška za projekt <i>Vidim i djelujem</i>	80.000,00 kn
Grad Zagreb - jednokratna financijska potpora	100.000,00 kn
Europski socijalni fond za projekt - Spin Asistent +	264.588,00 kn
Europski socijalni fond za program - Spin Asistent ++	994.083,43 kn
Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva za program - Centar znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom	360.725,55 kn

Program *“Osiguravanje usluge osobnog asistenta osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta”* je trogodišnji program financiran od Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kojim se osigurava usluga osobne asistencije za 10 korisnika, osobama s tetraplegijom 4 sata dnevno. Osobni asistenti nakon završene obvezne edukacije asistiraju našim članovima u različitim aktivnostima poput umivanja, kupanja, odijevanja, hranjenja, obavljanja fizioloških potreba, ali i za niz aktivnosti svakodnevnog života kao što su odlazak u kupovinu, na tržnicu, kod liječnika, druženje s prijateljima i sl.

Budući da je u 2018. program bio u završnoj godini provedbe, osiguran je nastavak financiranja programa za razdoblje 2019.-2021.

Jednokratna podrška Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za projekt *Vidim i djelujem!* usmjerena je na povećanje vidljivosti djelovanja rada HUPT-a. Predviđena su sredstva za sufinanciranje Radnog vikenda, capacity building za lokalne udruge članice, Okrugli stol o zdravstvenoj skrbi za osobe s paraplegijom i tetraplegijom te Konferenciju za medije o osvještavanju javnosti o Međunarodnom danu osoba sa spinalnim ozljedama.

Jednokratnom podrškom Grada Zagreba utrošena su sredstva za opremanje stana u Sopnici u potpunosti prilagođenog za boravak osoba u invalidskim kolicima, a koji će se koristiti za provođenje aktivnosti u budućim projektima.

Program Spin Asistent + je također usmjeren na pružanje usluge osobne asistencije osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta. Program se financira sredstvima Europskog socijalnog fonda, a uslugu na terenu pruža 17 osobnih asistenata u 10 županija širom Hrvatske tijekom 21 mjeseca trajanja projekta. U 2018. održali smo dvije edukacije za osobne asistente i korisnike osobne asistencije. Cilj edukacije je unaprijeđenje usluge osobne asistencije, a razgovaralo se o brojnim mogućnostima i preprekama koje muče naše članove, ali i utjecaju usluge osobne asistencije na njihov život. Budući da je u 2018. godini program bio u završnoj godini provedbe te zbog nužnosti nastavka provođenja usluge osobne asistencije u smislu stvaranja preduvjeta neovisnog života osoba s invaliditetom, uspješno smo prijavili i osigurali nastavak podrške za program Spin Asistent++ te povećali broj korisnika osobne asistencije na 20. Program se počinje provoditi od 1.1.2019. Edukacija u Splitu za korisnike osobne asistencije i osobne asistente održala se u listopadu u prostorijama Udruge članice SDUSO, ujedno je i posljednja edukacija u provedbenom razdoblju projekta Spin Asistent+ (UP.02.2.2.02.0008).

Na edukaciji su bili prisutni članovi Udruge članice SDUSO (4 člana), 1 OA iz područja Metkovića čiji korisnik pripada Udruzi u Splitu, projektni tim Hrvatskih udruga paraplegičara i tetraplegičara (3) te partner na projektu Spin Asistent+, Udruga SOZ iz Zagreba (2). Cilj edukacije je unaprijeđenje usluge osobne asistencije, a razgovaralo se o brojnim mogućnostima i preprekama koje muče naše članove, ali i utjecaju usluge osobne asistencije na njihov život.

Aktivnosti programa *Centara znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom* kojega financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva provodile su se u tri smjera: 1. Istraživanje i analize javnih politika; 2. Prijenos specifičnih znanja u Republici Hrvatskoj i u zemljama jugoistočne Europe; 3. Razvoj društvenih potencijala; 4. Zagovaranje pozitivnih društvenih promjena. Tijekom 2018. godine organizirano je 13 koordinacijskih sastanaka suradnih organizacija na kojima su planirane zajednički sastanci s donositeljima političkih odluka, zajedničke aktivnosti koje su se provodile u 2018. godini. Savezi udruga osoba s invaliditetom zajednički su poticali izmjene sljedećih propisa: Zakon o socijalnoj skrbi, Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja, Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, Zakon o pristupačnosti web stranica i mobilnih aplikacija, Pravilnika o kvotnom zapošljavanju, Pravilnika o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima, Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom.

Od siječnja 2018. HUPT i dalje sudjeluje kao partner na ESF projektu Osobni asistent - Podrškom do samostalnosti čiji je nositelj SUMSI kojim se pruža usluga osobne asistencije za 7 članova.

S ciljem postizanja financijske održivosti, HUPT primjenjuje kombinirani model samofinanciranja što podrazumijeva financiranje u obliku donacija fizičkih i pravnih osoba, uključivanje volontera u rad Udruge, prikupljanje članarina te ostvarivanje prihoda od nacionalnih i ESF projekata. HUPT radovito prati sve natječaje u području socijalnog uključivanja, zaštite ljudskih prava i zaštite zdravlja iz Europskog socijalnog fonda, Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (MDOMSP), Ministarstva zdravstva, Grada Zagreba i drugih donatora.

U 2018. godini HUPT je podnio dvije projektne prijave čije se aktivnosti financiraju sredstvima ESF. U lipnju, na Natječaj Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici-FAZA 1 s projektom novi početak, TIMSKI! kojim će se osigurati usluga mobilnog tima za 20 novoozlijeđenih osoba s paraplegijom i tetraplegijom. Rezultati natječaja još uvijek se čekaju. U prosincu 2018. odobren je projekt Spin Asistent ++ koji je već u provedbi i kojim se osigurava usluga osobne asistencije osobama s najtežom vrstom invaliditeta. U sklopu ESF natječaja Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada, HUPT je u svojstvu partnera sudjelovao u pripremnoj fazi definiranja aktivnosti projekta Platforma 50+.

Osim prikupljenih članarina, donacija i prihoda od projekata, HUPT je od rujna 2018. godine na mjesečnoj razini ostvario tri novčane naknade - nagradu za zapošljavanje iznad kvote, subvenciju plaća zaposlenih osoba s invaliditetom, te povrat uplaćenih doprinosa za zaposlene osobe s invaliditetom sukladno Pravilniku o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom,

Volonteri

Volonteri nam predstavljaju veliku podršku u ostvarenju svih organizacijskih ciljeva, stoga su uključeni i u redovne sastanke stručnog tima. Provedba aktivnosti teško bi bila moguća bez uključivanja volontera u aktivnosti HUPT-a koji dolaze u ured svaki tjedan i na gotovo sva događanja. Promicanje volonterstva u smislu nastavka suradnje s postojećim volonterima, kao i daljnje uključivanje volontera i građana s i bez invaliditeta u aktivnosti HUPT-a, i dalje će imati iznimnu važnost u radu HUPT-a. Kao što je to bilo i dosadašnjih godina, najveći broj volontera u HUPT-u se okuplja utorkom. Ovdje se misli na "volontere-aktiviste", tj. osobe u invalidskim kolicima (osobe s para/tetraplegijom) koje aktivnim radom i znanjima doprinose radu HUPT-a. Uz njih, kao volonteri u HUPT-u djeluju i osobe bez invaliditeta željne volonterskoga rada koje svojim specifičnim znanjima doprinose vlastitom i društvenom razvoju. HUPT ima ukupno 14 volontera, među kojima su i predsjednica HUPT-a Manda Knežević, koja volontira svaki dan 6 sati od ponedjeljka do petka kada dolazi raditi u ured; zatim, tu je predsjednik SOZ-a (Spinalnih ozljeda Zagreb) jedne od lokalnih udruga HUPT-a, kao i pet predsjednika lokalnih udruga HUPT-a: Karlovačka udruga spinalno ozlijeđenih, Splitsko-dalmatinska udruga spinalno ozlijeđenih, Udruga osoba sa spinalnim ozljedama-Karoca i Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije. Također, volonter je i univ. spec. oec. Roman Baštijan, član Upravnog odbora HUPT-a i savjetnik oko računovodstvenih i financijskih planova. Volonterke su osobe s tetraplegijom od kojih Božana Dejanović vodi blagajnu, prevoditeljica, magistra anglistike Kate Stijačić, kao i lektorica tekstova brošura i HUPT-ovog časopisa „Mi rolamo“ Silvija Brkić-Midžić. Volonteri su i liječnici specijalizirani za spinalne ozljede te arhitekt, dipl.ing.arh. Luka Korlaet, koji savjetuje o prostornom uređenju i arhitektonskoj prilagodbi. Isto tako, volonterski pružamo savjete lokalnim udrugama oko provođenja projekata i poslovanja udruge.

Pristupačnost i načelo univerzalnog dizajna

Budući da se gotovo svi naši članovi kreću pomoću invalidskih kolica, važno područje zagovora u našim aktivnostima jest ostvarivanje pristupačnosti. Često svoje pritužbe upućujemo temeljem saznanja i informacija dobivenih od naših članova, stoga je u skladu s navedenim u listopadu upućen dopis KBC Jordanovac vezano uz (ne)mogućnost korištenja rampe za pristup dnevnoj bolnici, telefonom je kontaktiran Institut za tumore u vezi parkirališnog mjesta za osobe koje se kreću u kolicima također.

Također, upoznati s činjenicom vrlo malog broja turističkih smještajnih objekata koji su pristupačni za osobe s tjelesnim invaliditetom, a prema saznanju o planiranju renovacije hotela, uputili smo dopis s ciljem održavanja zajedničkog sastanka na kojem bi članovi upravnog odbora HUPT-a pružili odgovarajuće informacije o pristupačnosti čime kontinuirano promoviramo načelo univerzalnog dizajna i razumne prilagodbe za osobe s invaliditetom. Djelujući s ciljem osiguranja pristupačnosti kulturnih manifestacija za osobe koje se kreću pomoću invalidskih kolica; uputili smo dopise državnoj tajnici MDOMSP, Uredu predsjednice RH, Uredu predsjednika Vlade RH, Gradskom uredu za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Gradskom uredu za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Pravobraniteljici za osobe s invaliditetom i Saborskom odboru za predstavke i pritužbe. Također, predsjednica HUPT-a aktivno je sudjelovala na sastanku s predstavnicima Ministarstva pravosuđa na kojem se razgovaralo o ne/pristupačnosti zgrada u kojima djeluju sudovi.

Publikacije

U srpnju i prosincu 2018. godine izdan je časopis HUPT-a Mi rolamo koji je poštanskim putem distribuiran članovima HUPT-a, tijelima državne uprave, ustanovama i znanstvenim organizacijama. Časopis predstavlja važan element u postizanju vidljivosti djelovanja i aktivnosti HUPT-a, kao i u osviještavanju i senzibiliziranju šire javnosti za potrebe osoba sa spinalnim ozljedama. Također, izdavanje časopisa prilika je za uspostavljanje suradnje s javnim tijelima koji također ukazuju na razne probleme osoba s invaliditetom, ali i zajedničko kreiranje rješenja istih problema.

U prosincu 2018. godine tiskana je publikacija *Jer tvoj život ne prestaje spinalnom ozljedom* namijenjenu svim članovima, a posebice novoozlijeđenim osobama, kao i svim potencijalnim volonterima koji se žele uključiti u rad Udruge. Također, zajedničkom publikacijom Pročitajte bez predrasuda svih 13 suradničkih organizacija 8. centra znanja široj općoj i stručnoj javnosti predstavile su se osnovne značajke djelovanja civilnog društva u području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom.

Sve publikacije dostupne su u digitalnom obliku na web stranici HUPT-a.

Međunarodna suradnja

Tijekom 2018. godine, ostvareno je ukupno 5 međunarodnih suradnji. U siječnju 2018. godine djelatnice HUPT-a sudjelovale su na međunarodnoj konferenciji Social Work Education and Practice - Dance on Wire koju su organizirali International Association of Schools of Social Work, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu te Hrvatska komora socijalnih radnika. U trećem tromjesečju (srpanj-rujan 2018.) međunarodna suradnja, kao i razmjena znanja i informacija ostvarena je kroz sudjelovanje predsjednice HUPT-a na godišnjem kongresu ESCIF-a u Pragu (European Spinal Cord Injury Federation) na kojem je prenesena dobra praksa Peer Counsellinga u Hrvatskoj na sudionike iz drugih europskih zemalja.

Također, u kolovozu 2018. pod inicijativom Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom održan je sastanak predstavnika organizacija civilnog društva u području zaštite prava osoba s invaliditetom te delegacije narodnog pravobranitelja Makedonije. Na sastanku su sudjelovali predsjednica HUPT-a i predsjednik lokalne udruge članice iz Zagreba. Cilj susreta bila je razmjena iskustava u području praćenja provedbe Konvencije o pravima osoba s invaliditetom kao i prikaz uspješne suradnje Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom i civilnoga sektora u monitoringu Konvencije. U istom razdoblju u prostoru HUPT-a održan je sastanak s predstavnicom Ureda za ravnopravnost Republike Albanije u sklopu suradnje regionalnih tijela za ravnopravnost jugoistočne Europe. U posljednjem kvartalu, međunarodna suradnja, kao i razmjena znanja i informacija ostvarena je kroz zajednički dvodnevni odlazak predsjednice HUPT-a i djelatnica Red Bull-a u međunarodni istraživački centar u Salzburg čija istraživanja financira zaklada Wings for life kao i posjet zakladi i upoznavanje s njenim radom. Cilj susreta bila je razmjena informacija o dosadašnjim znanstvenim postignućima u području istraživanja oporavka i rehabilitacije spinalno ozlijeđenih osoba.

Aktivnosti i događanja koje smo organizirali i na kojima smo sudjelovali

U ožujku 2018., s ciljem zagovaranja osnaživanja žena s invaliditetom, djelatnice HUPT-a sudjelovale su na okruglom stolu I dalje aktivne i uključene u organizaciji Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i Pravobranitelja za osobe s invaliditetom povodom Međunarodnog dana žena. Predsjednica Manda Knežević istaknula je posebnosti položaja žena osoba s invaliditetom u ruralnim sredinama i samačkim kućanstvima.

U rujnu 2018. član Upravnog odbora HUPT-a sudjelovao je na okruglom stolu Bez ograničenja - MP Taxi prijevoz za OSI na kojem je Socijalno-uslužna zadruga predstavila svoj projekt prijevoza osoba s invaliditetom na području Grada Zagreba.

Okrugli stol o zdravstvenoj skrbi osoba sa spinalnim ozljedama *Boli me, a ne znam što me boli* na kojem smo okupili osobe s paraplegijom i tetraplegijom, Pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom, predstavnike Ministarstva zdravstva, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i medicinske stručnjake predavače organizirali smo u lipnju 2018., a sažetak zaključaka uputili svim zainteresiranim medijima.

U prosincu je obilježen već tradicionalan Međunarodni dan osoba s invaliditetom u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog nakon kojeg su djelatnice HUPT-a sudjelovale na okruglom stolu s temom 'Nesvjesna diskriminacija osoba s invaliditetom'. Također, u srpnju 2018., zajedno s predstavnicima središnjih tijela državne uprave, stručnim radnicima javnih ustanova, predstavnicima civilnog društva u području zaštite prava osoba s invaliditetom i novinarima obilježena je 10. godišnjica rada instituta Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom kojoj su nazočile i predstavnice HUPT-a. U rujnu 2018. godine obilježen je Međunarodni dan osoba sa spinalnim ozljedama prvi put u Hrvatskoj. U suradnji sa Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice održana je konferencija za medije s ciljem povećanja svijesti o ozljedi i njezinim posljedicama, potrebi uključivanja osoba sa spinalnim ozljedama u društvo i kvalitetne sveobuhvatne rehabilitacije kao neizostavnog dijela cjelokupnog procesa, kao i preventivnih mjera.

U posljednjem tromjesečju 2018. godine organizirano je nekoliko aktivnosti kojima su se prenosila specifična znanja i iskustva na sudionike. Prije svega, organizirali smo Radni vikend - seminar na kojem sudjeluju naši članovi, stručnjaci i donositelji političkih odluka. 19. Radni vikend održao se u Termama Tuhelj od 5. do 7. listopada 2018. godine. Središnja tema seminara na kojem je sudjelovalo 132 sudionika bila je *Pristupačnost građevina pod spomeničkom zaštitom i njihovih sadržaja*. Svakim provedenim Radnim vikendom postizemo veću osviještenost članova HUPT-a kao i njihovih obitelji o specifičnostima zdravstvene skrbi, pravima iz raznih sustava poput socijalne skrbi i sustava zapošljavanja. Predavanjima stručnjaka raznih profila sudionicima je pružena mogućnost za postavljanje pitanja. Također, važan dio ovogodišnjeg Radnog vikenda bio je namijenjen predstavnicima lokalnih udruga članica u smjeru jačanja kapaciteta udruga civilnog društva.

Edukacijski skup Znanjem do uključenosti 4 - Monitoring Konvencije o pravima osoba s invaliditetom organiziran je u studenom 2018. Skup su organizirali Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i Savez civilnih invalida rata Hrvatske u suradnji s Uredom pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Cilj radionice bio je prikazati dosadašnju primjenu Konvencije u RH, a povodom 5. svibnja 2018. obilježiti desetu godišnjicu stupanja na snagu Konvencije. Također, zajedničkom suradnjom Saveza društava distrofičara Hrvatske, Hrvatskog saveza osoba s tjelesnim invaliditetom organiziran je edukacijski skup Znanjem do uključenosti 5 na temu *Pristupačnost* na kojem je veći dio predavanja vodila stručnjakinja Marie Denninghaus, policy koordinatorica iz European Disability Forumu.

Ranije u 2018. održana su još tri edukacijska skupa Znanjem do uključenosti. U drugom tromjesečju 2018. godine organizirana su dva edukacijska skupa „Znanjem do uključenosti 1-5“. Prvi skup pod nazivom Odnosi s javnošću za organizacije civilnog društva: od strategije preko vidljivosti do uspješne kampanje zagovaranja održan je u svibnju u Plaza centru. U lipnju 2018. organiziran je drugi edukacijski skup pod nazivom Komunikacija u funkciji zagovaranja na kojem se vrlo studiozno pristupilo procesima zagovaranja i lobiranja u organizacijama civilnoga društva. U trećem tromjesečju 2018. godine organiziran je edukacijski skup „Znanjem do uključenosti 3“ Saveza gluhih i nagluhih i Hrvatski savez gluhoslijepih osoba Dodir/ s temom Komunikacija u svrhu postojanja na kojem su djelatnicima udruga 8. centra znanja prikazani modeli invaliditeta i načini komunikacije, kulturno stvaralaštvo osoba s invaliditetom kao promotivno sredstvo, a u drugom dijelu prikazani su važni elementi fundraising-a kao dodatne mogućnosti u unaprjeđenju financijske održivosti udruga.

U razdoblju od 14.3. do 16.3.2018. godine održana je edukacija za predstavnike saveza 8. centra znanja. Na skupu „Prijenos specifičnih znanja unutar saveza OSI“ 15. ožujka predstavljene su specifičnosti rada svakog saveza kao i izazova s kojima se suočavaju u svome radu, a predstavnici civilnog društva održali su edukacije vezane uz socijalno poduzetništvo i oblikovanja kvalitetne prijave na natječaje za financiranje projekata.

Spinalni centar

Jedan od važnih područja zagovora djelatnika HUPT-a je osnivanje i početak rada Spinalnog centra-jedinstvenog mjesta u RH na kojem su okupljeni stručnjaci različitih profila te pružaju cjelovitu i cjeloživotnu medicinsku skrb osobama s ozljedom kralježnične moždine. U emisiji Šesto čulo predsjednica Manda Knežević je zajedno s ravnateljem Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice govorila o potrebnoj rehabilitaciji osoba s ozljedom kralježnične moždine i potrebi što skorijeg početka rada Spinalnog centra. Također, s ciljem osiguranja transparentnosti projekta Spinalnog centra, ali i uključivanja predstavnika organizacija civilnoga društva u ovaj važan projekt, na inicijativu predsjednice HUPT-a i Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom održan je sastanak s ravnateljem Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice, Ministrom zdravstva, Predsjednicom Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskog sabora, Predsjednikom udruge Spinalne ozljede Zagreb te Voditeljem projekta. Predstavljene su nacrti buduće zgrade Spinalnog centra te potrebne financije za ostvarenje projekta, a sastanak je rezultirao boljom međusobnom suradnjom što se očitivalo u prihvaćanju komentara i prijedloga upućenih voditelju projekta kao i u definiranju zajedničkih akcija koje će biti potrebno poduzeti do kraja 2018. godine.

Analiza javnih politika i uključivanje u procese savjetovanja sa zainteresiranom javnosti

U 2018. godini kontinuirano su praćene politike prema osobama s invaliditetom u RH te njihova usklađenost s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom (dalje: KPOSI) i Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.

HUPT se pravovremeno uključuje u postupke javnog savjetovanja u procesima donošenja zakona i drugih propisa. U lipnju 2018. U procesu izrade novog Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na bolničku medicinsku rehabilitaciju i fizikalnu terapiju u kući, HUPT je svoje prijedloge i komentare uputio dopisom Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

U trećem tromjesečju, djelatnici Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara uputili su svoje komentare na Pravilnik o očevidniku osoba s invaliditetom, Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom i Pravilnik o utvrđivanju kvote putem platforme e-savjetovanje.

U rujnu 2018. održana je sjednica Saborskog odbora za ravnopravnost spolova na kojoj je sudjelovala i predsjednica HUPT-a. Analizirane su izmjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji kao i važeća Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje 2017. do 2022. godine, postojeća statistika nasilja nad ženama s invaliditetom, pristupačnost skloništa za žrtve nasilja. Ministarstvu unutarnjih poslova predloženo je vođenje statistike za žrtve nasilja osoba s invaliditetom po vrstama invaliditeta te je istaknuta potreba za edukacijom policijskih djelatnika i svih stručnjaka koji rade sa žrtvama nasilja koji su ujedno i osobe s invaliditetom.

U studenom 2018. održana je druga sjednica Povjerenstva Vlade RH na kojoj se raspravljalo o pitanjima poboljšanja položaja osoba s invaliditetom u Hrvatskoj i razvijanjem pravičnog i individualiziranog pristupa u rješavanju njihovih prava i usluga. U tom smjeru govorilo se o širenju usluge osobne asistencije na veći broj korisnika te usklađivanju zakonodavnog okvira u području mobilnosti i korištenja oznake pristupačnosti za parkirna mjesta za osobe s invaliditetom.

Suradničke organizacije 8. centra znanja izradile su nacrt Zakona o osobnoj asistenciji osoba koji će u budućem razdoblju biti prezentiran relevantnim donositeljima političkih odluka za osobe s invaliditetom u RH s ciljem osiguranja kontinuirane usluge osobne asistencije u opsegu individualno prilagođenom svakom korisniku. Također, u prvom tromjesečju izrađen je nacrt Zakona o sustavnom financiranju reprezentativnih udruga osoba s invaliditetom. Predsjednica HUPT- sudjelovala je na prvom sastanku radne skupine Zakona o inkluzivnom dodatku na kojem su dogovorene smjernice za dalje u srpnju 2018. Na drugoj sjednici Povjerenstva Vlade RH rečeno je kako će se sazvati ista radna skupina početkom 2019. godine.

Suradnja s medijima

1. gostovanje Mande Knežević u emisiji Hodalica na Radio Student 18.1.2018.
2. izjava predsjednice Mande Knežević 23.01.2018 za Jutarnji list.
3. gostovanje djelatnice HUPT-a u emisiji Nove tv Provjereno 1.2.2018.
4. gostovanje Mande Knežević u emisiji Šesto čulo Hrvatskoga radia 29.3.2018.
5. izjava Mande Knežević povodom utrke Wings for life
6. Međunarodni dan osoba sa spinalnim ozljedama
7. izjava Mande Knežević povodom Radnog vikenda u emisiji Normalan život, 12.10.2018. (moguće pogledati putem aplikacije HRTi-Emisije na zahtjev nakon registracije)
8. gostovanje Mande Knežević u emisiji Čovjek i zdravstvena kultura

9. izjava i komentar Mande Knežević na najnovije istraživanje financirano od zaklade Wings for life,5.11.2018.

10. izjava volonterke HUPT-a, 10.11.2018.

11. gostovanje Mande Knežević u emisiji Normalan život povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom,7.12.2018.(moguće pogledati putem aplikacije HRTi-Emisije na zahtjev nakon registracije)

12. Edukacijski skup Znanjem do uključenosti 5-Pristupačnost

